

Motion till riksdagen 2023/24:312

av **Anna Starbrink (L)**

Grundlagsskydd för transpersoner

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka skyddet för transpersoner i regeringsformen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

De senaste decennierna har stora förbättringar för hbtqi-personer genomförts genom en rad liberala reformer. Trots detta är situationen för transpersoner fortfarande ofta mycket svår. Transpersoner drabbas ofta av fördomar och diskriminering, och mycket arbete återstår innan transpersoner kan få adekvat vård och stöd.

Folkhälsomyndigheten har publicerat studien *Psykisk ohälsa, suicidalitet och självskada bland unga transpersoner* som pekar på att transpersoner är särskilt utsatta för psykisk ohälsa, suicidalitet och självskada. De unga transpersoner som deltog i studien påverkas av skildringar i medier av transpersoner som motbjudande, skrottretande och tragiska. De negativa attityderna från allmänheten gjorde att deltagarna blev uttittade, förlöjligade och ifrågasatta. Även hot och våld var ett vardagligt inslag i deras liv.

Suicidförsök är betydligt vanligare bland unga hbtq-personer än andra, och allra vanligast är det bland transpersoner.

I regeringsformens 1 kap. 2 § fastslås att: ”Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person.” Transpersoner omfattas alltså inte av grundlagens uppräknade skydd mot diskriminering. I diskrimineringslagens portalparagraf i 1 kap. 1 § står däremot att ”Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.”

Då situationen är så allvarlig för många transpersoner och det i den allmänna samhällsdebatten ofta förekommer angrepp på transpersoner finns det anledning att stärka skyddet även för transpersoner mot diskriminering genom att regeringsformen ändras så att även könsöverskridande identitet eller uttryck omfattas. Detta bör den pågående grundlagsutredningen kunna få som kompletterande direktiv att utreda.

Anna Starbrink (L)